

Pakowacz ręczny

932101

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Podstawowym celem pracy pakowacza ręcznego jest pakowanie lub opakowywanie gotowego wyrobu (rzadziej półproduktu, np. podzespołów elektronicznych) do opakowań: wyprasek, pudełek, kartonów, paczek lub skrzynek, przy czym czynność ta wykonywana jest ręcznie.

Proces pakowania ręcznego może dotyczyć wyrobów już opakowanych przez automat, np. do pakowania cukierków w papierki. Pakowacz wykonuje ręcznie czynność pakowania napełnionych cukierkami pudełek do dużych kartonów, waży je, zakleja je taśmą samoprzylepną, a następnie odstawia na paletę, którą zabiera wózek widłowy. Pakowanie ręczne może się odbywać nie tylko bezpośrednio przy taśmie produkcyjnej (automacie paczkującym), ale również w pomieszczeniu magazynowym, gdzie gotowy wyrób leżakuje na półkach.

Taka sytuacja ma miejsce np. w wytwórni materiałów biurowych, gdzie laski plasteliny leżakują na półkach magazynu, skąd pakowaczka sortuje je według kolorów, wkłada do opakowań, a następnie opakowania wkłada w kartony, zakleja taśmą i odstawia na bok.

Zwykle pakowacz posługuje się prostymi narzędziami jak szufelka, paletka, zaklejarka z taśmą samoprzylepną; prace swą wykonuje najczęściej w pozycji stojącej, przechodzi, przekłada kartony, ciągnie, podnosi i przesuwa je.

Może dokonywać i innych czynności, np. ważyć, dosypywać lub odsypywać (zakłady cukiernicze) lub przeprowadzać pobieżną kontrolę jakości wyrobu (małe zakłady produkujące niewielkie ilości np. farb plakatowych), najczęściej jednak pakowacz skupia się na rutynowej czynności pakowania produktu do opakowań zbiorczych (kartonów).

W zakładach farmaceutycznych pakowacze ręczni pracują przy pakowaniu tylko niektórych produktów (leków): pakują ręcznie tylko takie opakowania, które mogłyby ulec uszkodzeniu podczas pakowania przez automat: szklane fiołki i ampułki ustawiane są na specjalnych paletkach z okrągłymi otworami, a następnie pakowane w kartonowe pudełka. Pakowanie leków odbywa się w miękkich rękawiczkach z dzianiny zapewniających dobre czucie palców, ale zabezpieczających dłonie pakowaczki przed skaleczeniem o metalowe okucia w pudełkach na leki (okucia wzmacniają pudełko i zabezpieczają fiołki przed stłuczeniem). W przemyśle cukierniczym też stosowane są rękawiczki zabezpieczające przed kontaktem z wyrobami spożywczymi. W zakładach farmaceutycznych nadzór nad pakowaniem jest bardzo ścisły, gdy normy dotyczące pakowania leków, a nawet naklejania etykiet na opakowaniach są wyjątkowo surowe.

W zakładach cukierniczych praca pakowacza kontrolowana jest pod względem zachowania wysokich standardów higieny. Pakowacz ręczny jest zwykle ostatnim ogniwem w procesie produkcji, odpowiedzialnym za opakowanie wyrobu; zabezpieczenie go i przygotowanie do transportu (oklejenie taśmą, naklejenie etykiet),

funkcje kontrolera jakości pełni pakowacz bardzo rzadko i to tylko w przypadku, gdy produkcja odbywa się na małą skalę, wyrób jest nieskomplikowany, łatwy do skontrolowania.

W obrębie zawodu pakowacza istnieją różne stanowiska pracy charakterystyczne dla danego zakładu; wynika to ze stopnia automatyzacji w zakładzie oraz z profilu produkcji (np. kruche, nietrwałe wyroby). W dużych zakładach cukierniczych są to stanowiska: pakowacz prowadzący automat do zawijania karmelków, pakowacz prowadzący automat paczkujący pojedyncze cukierki, pakowacz ręczny pakujący opakowane wyroby do kartonów.

W zakładach spożywczych (np. browarze, wytwórni napojów gazowanych) pakowacz taśmowy, który ręcznie przekłada napełnione butelki do kontenerów lub skrzynek. W małych zakładach produkujących kruche, łatwo ulegające uszkodzeniom przedmioty (np. ozdoby choinkowe) procesy pakowania wykonuje sam pakowacz bez udziału maszyn, automatów itp.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca pakowacza odbywa się zwykle w zamkniętych pomieszczeniach produkcyjnych, przy taśmie produkcyjnej, automatach pakujących, w stałej temperaturze, zwykle przy dobrym oświetleniu, w pewnych przypadkach (kontakt z lekami, żywnością, wyrobami precyzyjnymi) w warunkach o określonej, stałej wilgotności powietrza, a w wytwórniach farmaceutyków w warunkach sterylnych. Pewną uciążliwość może stanowić hałas, szum pracujących urządzeń produkcyjnych, teoretycznie nie powinien on przekraczać 85 decybeli.

W zakładach farmaceutycznych pakowacz na niektórych oddziałach pracuje w obniżonej temperaturze otoczenia (+ 10 st. C). w przemyśle cukierniczym temperatura na hali wynosi 16-18 st. C.

warunki społeczne

Praca pakowacza ma charakter indywidualny lub zespołowy (w zależności od wielkości przedsiębiorstwa może być zatrudniony 1 pakowacz lub kilkunastu, pracujących na 2-3 zmiany lub w systemie 4-brygadowym).

W czasie pracy pakowacz ma zwykle ciągły kontakt z innymi pracownikami, nawet gdy pracuje samodzielnie. Zadania ustala rytm produkcyjny zakładów wynikający z prędkości maszyn pakujących, tempo pracy innych pracowników lub bezpośredni przełożony (np. brygadziista zmiany). W sytuacji, gdy pakowacz kontroluje zapakowany towar, staje się bezpośrednio odpowiedzialny za jakość wyrobu.

warunki organizacyjne

Pakowacz pracuje zwykle 8 godzin dziennie, w dużych zakładach w systemie 2-3 zmianowym, w mniejszych przedsiębiorstwach godziny pracy są stałe. Praca może się odbywać w dzień i w nocy, w stałym miejscu pracy. Wymagany jest ubiór roboczy (fartuch) lub specjalne ubranie robocze (gdy wymagane są sterylne warunki, np. w zakładach farmaceutycznych, spożywczych, cukierniczych), do przenoszenia opakowań

pakowacz może używać rękawic.

Zwykle pełni funkcję pracownika-podwładnego, ale niekiedy może mieć dodatkowe uprawnienia do kontrolowania jakości wyrobów (np. losowo wybranej partii) lub usunięcia wybrakowanego produktu.

Wymagania psychologiczne

Pakowacz powinien charakteryzować się umiejętnością pracy w warunkach monotonnych (przesuwająca się taśma, powtarzające się w sposób ciągły czynności) i w szybkim tempie, nadążając np. za prędkością działania automatu paczkującego, aby nie powodować przestojów całej linii. Dodatkowo ważną cechą pakowacza jest koordynacja wzrokowo-ruchowa, możliwie szybkie wynajdywanie wybrakowanych produktów; wykonywanie kilku czynności jednocześnie np. pakowanie, ważenie, odsypywanie, zaklejanie kartonów, oraz harmonijna współpraca z innymi pracownikami z danego zespołu produkcyjnego. Do pracy na stanowisku pakowacza kwalifikują się osoby obdarzone stosunkowo dobrym wzrokiem (z umiejętnością rozróżniania barw) i czuciem dotykowym.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca pakowacza należy do prac lekkich lub średnio ciężkich. Pożądany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawny wzrok i pewna sprawność układu kostno-stawowego z uwagi na konieczność pracy w pozycji stojącej, przemieszczania się i przenoszenia opakowań. Przydatnym, ważnym czynnikiem jest zmysł dotyku, umożliwiający sprawne wykonywanie czynności pakowania przedmiotów delikatnych, np. porcelany, szkła, ozdób choinkowych, tak aby ich nie uszkodzić.

Możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych, z uszkodzeniami zmysłu słuchu i narządów mowy (głuchoniemych, niedosłyszających), zdolnych jednak do samodzielnego pakowania, przenoszenia itd.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Poziom wykształcenia: obecnie wymagane jest wykształcenie przynajmniej podstawowe, choć zdarza się, że starsi pracownicy w dużych zakładach legitymują się niepełnym wykształceniem podstawowym.

Do pracy pakowacza są preferowane raczej kobiety, ale w niektórych zakładach mechanicznych i motoryzacyjnych wykonują ten zawód mężczyźni.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Możliwości awansu wprawdzie ograniczone, jednak istnieją, zależne są od motywacji samego pakowacza; ukończenie wieczorowej szkoły średniej, szkoleń i kursów może umożliwić awans na operatora maszyn, brygadzystę lub kierownika działu, kontrolera itd. Mniejsze możliwości awansu są w małych przedsiębiorstwach zatrudniających np. tylko jednego pakowacza.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W większości przypadków nie ma górnej granicy wieku, warunkiem jest dobry ogólny

stan zdrowia, w zakładach, np. farmaceutycznych, są jednak pewne normy określające maksymalną, górną granicę wieku zatrudnionego na 40-50 lat.

W warunkach chałupniczych mogą przeprowadzać ją nawet emeryci (opakowania przenosi inny, młodszy pracownik).

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

wytwórca opakowań z papieru i tektury

sortowacz włókien

doker

operator maszyn do przetwórstwa żywności i produktów pokrewnych

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.